

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolvaszerkesztő:

Kádár Miklós

üggetlen politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő.
égi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
Nagyvárad, Pista Mihai Vitezzul (Nagypiac) 4. Telefon: 300.

Ara 1 lei

III. évfolyam 258. sz.
1934 Szeptember 19.,
Szerda

Újból fellángolt a náci-terror Ausztriában

Földalatti alaguton meg akarták szöktetni Rintelent. Bécs ellen vonuló nemzeti-szociálistákat fogott el a rendőrség

Riadalom Berlinben Mussolini bécsi látogatása miatt

Bécs, szept. 17.

Ma pokolgépes merényletet kíséreltek meg ismeretlen tettesek a földalatti villamos ellen, Heiligenstadt és Fridensbrücke állomások között. Az ellenőr a villamosban gyanús csomagot talált és a leletről nyomban értesítette a rendőrséget. Robbanási szakértők szálltak ki a helyszínre és hamarosan megállapították, hogy pokolgépet tartalmazott a csomag. A pokolgépben olyan nagymennyiségű robbanóanyag volt, amely

elegendő lett volna az egész szerelvény levegőberopítéséhez

Az ügyben megindult az erélyes nyomozás.

Névtelen feljelentés alapján a rendőrségnek sikerült egy titkos nemzeti szocialista gyűlésen rajtaütönni. A gyűlésen 2-300-an vettek részt és a résztvevők a rendőrök látára széjjelszaladtak. Csupán néhányat sikerült idejében őrizetbe venni. Megindult a nyomozás az összes résztvevők kiderítésére.

Bécs, szept. 17.

A nemzeti-szocialista agitáció vasárnap is folytatódott egész Ausztria területén. Bécs több pontján bombákat helyeztek el a horogkeresztesek, amelyek azonban nem robbantak fel. A mödlingi erdőben nemzeti-szocialista érzelmű fiatal emberek gyülekeztek vasárnap délelőtt, majd zárt sorokban elindultak Bécs felé. A rendőrség azonban letartóztatta őket.

A horogkeresztesek mozgalmával párhuzamosan fellángolt a kommunista agitáció is. Az egyik dunai uszályhajón

a rendőrség számos kommunista röpiratot és újságot foglalt le.

A hajó kapitányát és több hajómunkást letartóztattak.

A rendőrség egyébként tegnap le tartóztatta Hammerand Károly szálloda tulajdonost és feleségét, valamint dr. Grammer igazgatót, akik ellen az a vád, hogy

ki akarták szabadítani a rabkórházból Rintelent dr-t és Wagner tábornokot, a közismert horogkeresztes vezetőt.

Hammerand szálloda szemben van a bécsi rabkórházzal és

a vádlottak a szállóból földalatti folyosót kezdtek ásni a rabkórház felé, hogy ezen az úton szabadítsák ki a júnus

25-i puccsnak a kórházban fekvő vezéreit.

Az alagut már csaknem teljesen elkészült, amikor sikerült felfedezni és készítőit ártalmatlanná tenni.

Velence, szept. 17.

Steidl dr. Ausztria olaszországi főkonzulja szombaton este bankettet adott a Velencében vendégszereplő bécsi Operaház tagjainak tiszteletére. Ugy az előadáson, mint a banketten résztvevett Mussolini, Su-vich és még számos politikai előkelőség. A Duce a banketten pohárköszöntet mondott, amelynek során kijelentette, hogy

a legközelebbi jövőben Bécsbe látogat.

A látogatás időpontját egyelőre még nem jelölte meg, de a kijelentés annál érdekesebb, mert

Mussolini miniszterelnöksége óta ezuttal először hagyja el Olaszország területét.

Berlinben nagy megdöbbenéssel fogadták a kijelentést, annál is inkább, mert Mussolini Hitler velencei látogatása alkalmával ígéretet tett arra nézve, hogy a nürnbergi nemzeti szocialista kongresszuson visszaadja a „Führer” látogatását. Ebből azonban semmi sem lett. Az olasz lapok nyíltan megírják, hogy Mussolini bécsi látogatása teljes szakadást jelent Olaszország és Németország között.

Elbocsátják Oradeán a városi tisztviselők 40 százalékát

Jövő hétfőn nyelvvizsgára állnak a kisebbségi tisztviselők

Oradea, szept. 17.

Szombat este érkezett haza Bancila prefektus, aki magával hozta a kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgájára vonatkozó rendeletet.

A rendelet értelmében az összes kisebbségi tisztviselőknek nyelvvizsga elé kell állaniuk és a vizsga eredményét a miniszteriumba kell felterjeszteni. A vizsgáztató bizottság elnöke a prefektus, tagjai pedig a Gojdu liceum igazgatója és egy tanára. A vizsgák időpontját jövő hét hétfőjére tűzték ki, amikor is egyelőre csak a megyei tisztviselők vizsgáznak. Valószínű, hogy ugyanez a bizottság vizsgáztatja a városi tisztviselőket is.

A prefektura táviratilag kérdést intézett a miniszteriumba egyes tisztázandó kérdéseket illetően mint például: mi legyen a vizsga anyaga legyen e írásbeli és szóbeli vizsga is stb.

A rendelet a kisebbségi tisztviselők körében nagy riadalmat keltett.

Írjuk meg, hogy Bancila prefektus aki Arvan főjegyzővel együtt vitte le Bucarestbe az 1924 óta kinevezett tisztviselők listáját, azzal tért haza, hogy a miniszterium egyetlen törvénytelen kinevezést sem talált.

A vármegyénél tehát ilyen címen egyetlen tisztviselőt sem építettek le.

Másként áll a dolog a városnál, ahova — elterjedt hírek szerint — szigorú utasítás érkezett, hogy

a tisztviselők 40 százalékát el kell bocsájtani.

A minisztérium a városra bizza a B. lista összeállítását, de a rendelet végrehajtásáért a polgármestert állásával teszi felelőssé.

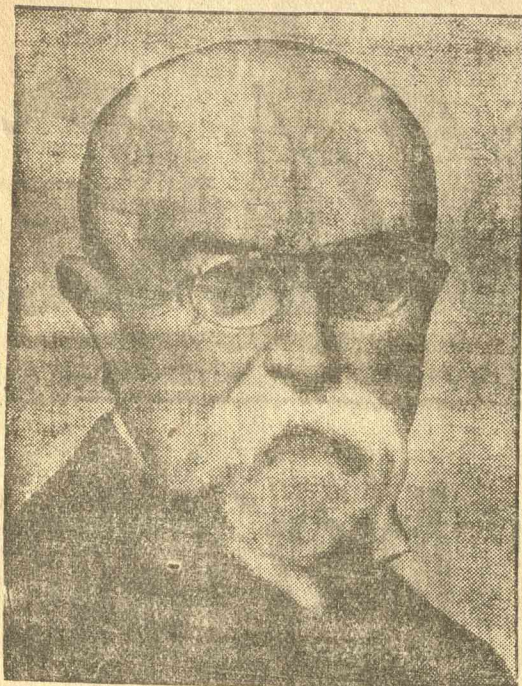
Kommunisták és nyilaskeresztesek zavarták meg a magyar szociáldemokrata nagygyűléseit

A magyarországi szociáldemokrata párt vasárnap Budapesten és Debrecenben hirdeti nagygyűlését. Mindkét gyűlés botrányba és verekedésbe fullt, amelynek több sebesültje is van. Budapesten a kommunisták, Debrecenben pedig a nyilaskeresztesek zavarták meg a szociáldemokraták gyűlését. Előbbiek az internationalét kezdték énekelni Buchinger Manó beszéde alatt, mire kitört a verekedés, amelynek csak a rendőrség vetett véget. Debrecenben szintén a rendőrség segítségét kellett igénybe venni a botránykórokozó nemzeti-szocialisták eltávolítása végett.

Capitol filmszínház

Kedd, szerda, csütörtök

Az ő asszonya

Massaryk haldoklik

A cseh köztársaság ősz elnöke: Massaryk Tamás utolsó óráit éli. A 84 éves államférfit szélhűtés érte, az orvosok lemondtak életéről

Sándor szerb király Szófiába utazik

Szófia szept. 17
Dimitrievics tábornok, a jugoszláv királyi udvar adjutánsa ma reggel Szófiába érkezett, hogy előkészítse Sándor szerb király szófiái látogatását. Sándor király minden valószínűség szerint szeptember 27-én érkezik a bulgár fővárosba, ahol több napot tölt.

Letartóztatták az amerikai szövetségi bank kormányzójának fiát

Newyork, szept. 27.
Oriási szenzációt keltett az a hír, hogy az ügyészség letartóztatta Hariman vezérigazgatót valamint a Newyork Title and Marquet Compagnie tiz igazgatóját. Hariman apja a Federal Reserve kormányzója. A fiatal Harimant és társait azzal vádolják, hogy a csődbe jutott vállalat összeomlása előtt hamis mérleget készítettek. A fiatal Hariman egyébként igen jó barátja Roosevelt elnöknek.

Három embert gázolt el az autó Jasi mellett

Iasi, szept. 16.
A jasi országot három paraszt igyekezett a város felé. Egy kanyarodónál hirtelen utólérte őket a B. 2040 rendszámú autó amelyik mind a három embert elgázolta. Kettő könnyebben sérült meg, de a harmadik sebe igen súlyos volt. Később megállapították, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy a söfför részeg volt.

Terményárak Oradeán

Buza 420, rozs 300, árpa 280, zab 260, új kukorica 240.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon FLOREAL hajszeszt 1 üv. ára 60 lei

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Franciabarát politikát követel a lengyel ellenzék

„Csatlakozni kell a keleti paktumhoz” -- jelentették ki a szónokok

Varsó, szept. 17

A lengyel nemzeti demokrata párt, amely Lengyelország legszámtalivabb ellenzéki párja vasárnap népes gyűlést tartott, amelyen a közelmúlt politikai eseményeivel foglalkoztak. A gyűlés szónokai határozottan és éles szavakkal keltek ki a kormány politikája ellen és követelték, hogy Lengyelország folytassa a franciabarát politikát. A párt vezetői szükségesnek tartják, hogy Lengyelország minél jobb viszonyt

tartson fenn keleti nagy szomszédjával Szovjet-országgal, valamint a kisantanttal is. A gyűlésen végül is határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint követelni fogják, hogy

Lengyelország csatlakozzék a keleti paktumhoz, ami által megerősödne a francia-lengyel kapcsolatok.

A határozati javaslat szövege kormánykörökben kínos feltűnést keltett.

Izgatás miatt két hétre ítélték Meskó Zoltánt, a magyar nácik vezérét

Budapest, szept. 17

A törvényszék büntetőbírósa két héttel fogházra ítélte Meskó Zoltánt a nyilaskeresztes magyarság egyik vezérét felekezeti izgatás címén, Meskó lapjában, a Nemzet Szavában ugyanis nemrég egy vezércikként jelent

meg és az ügyészség szerint ez a cikk alkalmas volt arra, hogy a keresztényeket a zsidók ellen izgassa. A tárgyaláson Meskó kijelentette, hogy a cikket nem ő írta ugyan, de mint felelős szerkesztő vállalja érte a felelősséget. Az ítélet ellen Meskó fellebbezett.

Véletlen baleset vagy öngyilkosság?

Darabokra tépett a vonat egy asszonyt Aradon

Arad, szept. 17.

Borzalmas szerencsétlenség történt ma délelőtti a Radnei-úton lévő vasúti sorompónál. Tizenegy óra 9 perckor indult el Aradról Timişoara felé a személyvonat, amely pontosan öt perccel később, 11.45 órakor érkezett a Radnei-úti sorompóhoz. A váltóór az előírásához híven lezárta a síneken át való közlekedést. Néhány másodperccel a szerelvény érkezése előtt egy 40 év körüli munkáskülseji asszony kosárral és egy kenyérrel a kezeiben közeledett a sorompó felé.

A vasúti őr észrevette a közeledő nőt, aki egyenesen a sorompónak tartott. Amikor látta, hogy nem áll meg, hanem át akar szelni a síneken, kétségbeesve kiáltott rá, majd odaugrott, hogy megállásra kényszerítse de már elkésett. Amikor az asszony rátépett a sínparra,

éppen akkor érkezett oda a személyvonat. A mozdony elkapta és mintegy 50 méteren keresztül vonszolta magával.

A mozdonyvezető, aki rögtön észrevette a szerencsétlenséget, azonnal lefékezett. Amikor a szerelvény megállt, megdöbbentő látvány tárult a ottlévők szemébe.

A mozdony kerekai borzalmas munkát végeztek,

valóságban darabokra tépték az áldozatot. A fej teljesen elvált a törzstől, ugyancsak az asszony kezét is levágták a kezek.

A vizsgálat során megállapították, hogy a halálagázolt nő

Oravetz József micalacai gépész felesége.

A rendőri vizsgálat ezideig még nem tudta pontosan megállapítani, hogy véletlen szerencsétlenségről, vagy pedig öngyilkosságról van-e szó. A szomszédok elbeszélése szerint ugyanis

Oravetzné több ízben hangoztatta, hogy nem érdemes élni

Hasonló kijelentéseket tett tegnap este és ma délelőtti is, mielőtt elindult volna a városba. Ilyen körülmények között a rendőrség az öngyilkosság lehetőségét sem tartja kizártnak, noha erre a szomszédok elbeszélésén kívül egyéb pozitív bizonyíték nincs.

Lakbérleti szerződés blanketták kapható! Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Időjárás

Déli légáramlás, nyugaton némi felhősödés, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A MANDARIN

66

— Sylvia! — kiáltotta John. — Sylvia a leány csodálkozva húzta fel szemöldökét. John odaugrott hozzá, hogy megölelje. Sylvia elhúzódott.

— Mit gondol kérem? — mondta sértődötten. — Kicsoda ön?

— John! — csengett egy hang a sarokból. — Csak hogy itt vagy, John... Margaret Mansfield volt.

De miért nem jön eléje? Miért nem nyújtja a kezét?

Farley odafordult és irtószattal látta, hogy le van láncolva. A torkát fogta körűl a falhoz erősített vaslánc.

John felkiáltott és odaugrott hozzá, hogy kiszabadítsa. De Sylvia gyorsabb volt. John elé állt és visszautasítóan, hidegen kérdezte:

— Mit akar itt?

John a szemébe nézett. Egymás szemébe néztek. A leány egyszerre elhalványodott. Összeharapta az ajkát. Szemében megcsillant valami. De a következő pillanathar megint eltűnt a fény. Az ajtó felé nézett. Le térdelt alázatosan.

— Sing Fung! — suttogta: — a tiszteltetreméltó Sing Fung megérkezett.

Sing Fung állt, gonosz vigyorgással, a küszöbön.

Farley felkapta a pisztolyt és azonnal lőtt, de a görbe kés süvitve repült át ugyanakkor a szobán. Csak azért nem találta szíven Farleyt mert a szörnyeteg megingott: lábán. Felhasította Farley kabátjának az ujját, megkarcolta a karját, aztán a falba ütődött. Mrs. Mansfield vállá fölért. A golyó sem talált.

Farley újra lőtt volna de ebben a pillanatban átható velőtrázó sikoltás hangzott: kívülről, halálsikoltás, Chia Sung hangja.

Farley a homlokához kapott. — Mit tegyen? Sing Fungot löjje le. Vagy a láncot tépje le Mrs. Mansfield nyakáról? Mentse Sylviát? Rohanjon Chia Sung hangja után?

Elkészt!...

Shan Lo megjelent a küszöbön.

Most nem európai ruha volt rajta. Őseinek diszruháját vette fel. Dusan himzett köpenyt, melyen vörös gombok ragyogtak. Magas süveget.

Lassan, méltóságteljesen jött be a szobába. Farley felemelte a pisztolyát.

— Azonnal tegye le!... — kiáltott rá Shan Lo, parancsoló hangon.

Már célbavette Farleyt: gyorsabb volt nála. Mrs. Mansfield halkan nyöszörgött, két kezével egyre a láncot tépdeste a nyakán. Farley mintha elkábult volna egy-két percre, maga sem tudta, hogy elájult-e, a vagy csak kábulat volt az egész? Arra ocsudott fel, hogy Shan Lo beszél:

—...és én, a vörösgombos mandarinok hatalmánál fogva, ezennel egyesítem az emberek testét-lelkét és feleségül adom az asszonyt a férfinak.

Odafordult Johnhoz.

— Nagyön örülök, hogy van szerencsém Mr. Farley. Jelen lehet Sing Fung és Miss Sylvia esküvőjén. Szívesen látom.

Farley üres szemmel, halálsápadtan mearedt a kinaira. Nem értette egészen, hogy mit mond. Nem bírta megérteni.

Sylviára tekintett. A leány lehajtott fejvel, mozdulatlanul, összetett kezekkel állott ott. És most, Shan Lo intésére, egyszerre megindult a leány. Fel sem tekintve utjában, gépiesen indult meg Farley felé. Megfogta John kezét. Kivette belőle a kis pisztolyt eldobta messzire.

John megfordult, hogy visszavegye. De Sing Fung morgása megállította. A görbe kés villogva emelkedett a levegőben.

Shan Lo mosolygott.

(Folytatjuk)

Csökken a kukorica exportja, de az árpáé emelkedik

Bucuresti szept. 17

A földművelésügyi minisztérium most tette köze a kimutatást, amely Románia első félévi kukorica és árpa kiviteiről szól. Ez a kimutatás annál is inkább érdekelhet bennünket, mert az új termés után a kormány éppen ennek a két árunak kivitelét tette szabaddá tehát éppen ezektől vártak jelentősebb kivitel.

A kimutatás értelmében Románia az első hat hónapban 257.000 tonna kukoricát és 132.000 tonna árpát vitt ki külföldre. Ez a mennyiség a múlt évi hasonló kimutatást véve alapul, kukoricában jelentős visszaesést mutat,

amivel szemben az árpa kivitele a tavalyihoz hasonlóan emelkedett.

A múlt év első hat hónapjában ugyanis kukoricából 664.200 tonnát, árpából pedig 51.800 tonnát vittek ki. Az eddig az országból kivitt mennyiségek értékét a szakértők 100-150 millió leire becsülik.

Ami a jelenlegi helyzetet illeti, a szakértők valószínűnek tartják, hogy ha árpában már nem is lehet jelehetősebb kiviteli emelkedésre számítani, ezzel szemben kukoricánál minden remény megvan arra, hogy a jónak ígérkező termésből jelentős mennyiségű kivitel érhetne el.

Lelőtte szerelmese apját a kikoszarozott udvarló

Egy év múlva derült ki a gyilkosság, amelyről az áldozat anyja is tudott

Galati, szept. 17.

Egy évvel ezelőtt Teodor Maxim Văntori községbeli lakost ismeretlen tettes lelőtte. Most az ügyészség névtelen levelet kapott, amelyben felfedik a gyilkost, aki nem volt más, mint Talasman Vasile egyetemi hallgató, aki udvarolt Maxim leányának, de az hallani sem akart a házasságról. A fiu egyszer elkeseredésében rőlt az emberre, aki azonnal meghalt. A leánya tudott a gyilkossá

sá ról de mivel szerette a fiut, nem árulta el. Most a fiu elhidegedett a leánytól és más leánynak udvarolt, akkor érkezett a névtelen feljelentés. Könnyű volt megállapítani, hogy a névtelen levelet az elhagyott leány küldte. A gyilkos egyetemi hallgatót letartóztatták. Az ügyészség a fiatal fiu mindent bevallott. Azonban bűnpártolás címén maga a feljelentő ellen is eljárás indult. Az ügyészség a leány letartóztatását is elrendelte.

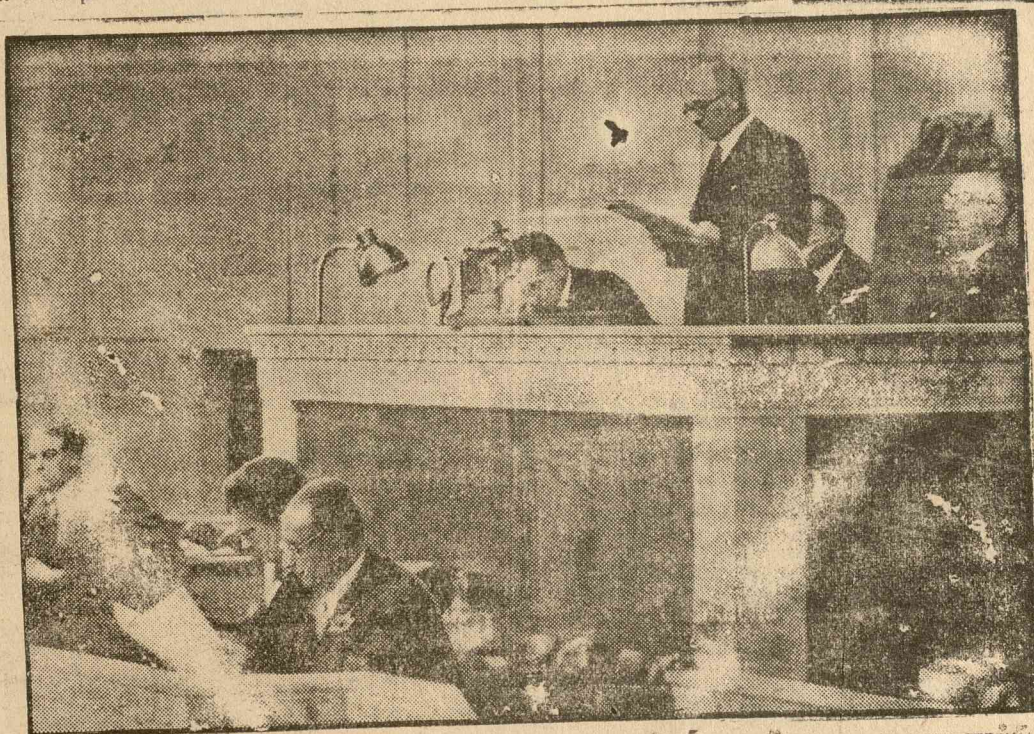
Ejtőernyővel — az oroszlan- ketrecbe

Vizsugarakkal tartották távol a tenevadakat a pilótától

London, szept. 17.

Az angol katonai repülők Surey feletti gyakorlatai közben egy ejtőrepülő pilóta a chessingtoni állatkert oroszlan- ketrecé felett ért földet. Szerencsére az ejtőernyő rojtjai beakadtak a ketrec feletti fa ágaiba és függve tartották a pilótát. Az állatkert két oroszlanja

hatalmas ugrásokkal igyekezett elérni a pilótát, akit az előhívott tűzoltók mentettek meg kényes helyzetéből azzal, hogy erős vizsugarat bocsátottak az oroszlanokra és ez idő alatt egy vártató néző kihozta a rémületől félholt repülőt.

A népszövetség 15. ülészakájának megnyitása

Benes csehszlovák külügyminiszter nyitotta meg ünnepélyesen a Népszövetség 15. ülészakát a genfi palota nagytermében, több mint 50 állam képviselőjének jelenlétében.

Turda és környéki hírek

A nyelvviszka eredménye

Megemlékeztünk arról, hogy a múlt héten folyt le a már ismertebb hivatalos bizottság előtt a turdai kisebbségi tisztviselők nyelvviszga. Vizsgára állott 19 vármegyei, 8 városi tisztviselő és 8 községi jegyző, akik közül 30-an átmentek és 5 elbukott. Az elbukottak között egy városi tisztviselő van, a többi 4 vidéki jegyző. Ezeket előreláthatólag nyugdíjba küldik.

Szerencsés kimenetelű vonatkisziklás Câmpia-Turzi határában

Könnyen végzetessé válható vasuti katasztrófa hárult el a vonalörök ébersége folytán a Ghirg-i állomás közelében. Pénteken éjjel egy teher-szerelvényt indítottak az állomásról Clujnak, amely hibás váltóbeállítás következtében az állomást elhagyva kisklott. Két vagon felborult s a pályatest is — jó darabon — megrongálódott. Ebben az időben futott be a cluji személyvonat, amely a riasztó jeleket észrevette s pár méternyire a szerencsétlenség színhelye előtt sikerült azt leállítani. Az utasok átszállással folytatták utjukat. Szigorú vizsgálat indult.

Cluj-i ügyvéd és turdai állatorvos autóbalesete

Enyhébb kimenetelű autóbaleset érte Dr. Giurgiu János cluji ügyvédet, Dr. Bucur tordai állatorvost és Gombás Zsiga tordai sofírt a Turda-Cluj-i országúton a „Hármas” kanyarulatnál. Gumidefekt következtében az autó nekiszaladt egy utszéli tának és felborult. A sérülteket egy arra haladó autó szállította be Cluj-ra, ahol sebeit bekötötték. Az autót Dr. Bucur vezette.

Véres leszámolás egy turdamegyei községben

Hásdá a községben véres eseményben robbant ki Pop Marcu és Ignătie Ion tui Macare falubeli gazdák között fennálló gyűlölet. A leszámolás hevében Pop Marcu behasadt fejjel esett össze s beszállították a turdai kórházba. A merénylő ellen vizsgálat indult.

Leleplezett falusi tolvajok

Pár hónappal ezelőtt történt, hogy a turdamegyei Barbos község határában több gazda kékébe rakott búzáját ismeretlen egyének ellopva megdézsmálák. A bevezetett nyomozás során a csendőrség letartóztatta Rad Ioan, Puia Pompei és Muresan Kornél-gazdákat, akik a lopást beismerték. A letartóztatottakat átkísérték a turdai ügyészségre.

Ugyancsak az ügyészségre került Săăgeanu János Delei községbeli lakos, aki ellopva Ciacian Alexa mezőgazdasági munkásnak új télikabátját.

Jelentős fordulat a turdai fürdők ügyében

A mostoha gyermekként kezelt turdai gyógyfürdők fejlesztését és a törvény által biztosított jogok elismerését előreláthatólag nagy mértékben fogja elősegíteni a múlt napokban az egészségügyi minisztérium által kiküldött dr. Selimbea vez. riga-gató és ükő jelentése. A magas vendég elragadtatással szemlélte meg a természet bőkezősége folytán világhírűvé fejleszthető turdai sós tavakat s kijelentette, hogy mindent megtesz a fürdők további tökéletesítése érdekében. A turdaiak remélni szeretnék, hogy ezek nemcsak szívélyes frázisok maradnak, hanem valóban egy új korszak előhírnökei lesznek a jobb sorsú érdemesült város életében.

Ujabb tüzeset Uj-Turdában

F. hó 13. án este a kémenyből kipattant szikrak legyújtották a csertörő malom melletti Corvin utca 14. számú özv. Biró Mihályné tulajdonát képező ház tetőzetét. A kihívott tűzoltóság az új fecskendezőgéppel percek alatt eloltotta a tüzet. Az anyagi kár pár ezer lejre rug.

Apróbb balesetek Turdán

A Turda-i mészgyár kézbesítője kerékpáron száguldozva elütötte Flachbart Zsigmond 5 éves „Solway”-gyári alkalmazottját, aki földre esett s jobb lába csípőben eltört. A szerencsétlenül járt öregembert beszállították a turdai kórházba, míg a gázoló kézbesítő ellen megindult az eljárás.

Ciola Kornélia 7 éves turdai gyermek

az utcán megcsuszva olyan szerencsétlenül esett el, hogy bal lába eltört. Kórházba szállították.

Marginean Joan 5 éves câmpia-turzii (gyéresi) gyermek, házuk udvarán játék közben elesett és balkarjál eltört.

Popa Péterné 55 éves Lunca-Mureşului lakos a mezőről hazatérve megrakott szekérével, egy fordulónál felborult s esés közben balkarjál eltört. Beszállították a turdai kórházba.

Letartóztattak Berlinben egy bécsi író — az igazság miatt

Bécs, szept. 17.
A „Stunde” című lap berlini tudósítója közli, hogy Berlinben letartóztatták Hans Sassmann neves bécsi író, akinek számos darabja került színre a Burgtheaterben. Sassmann már hosszabb idő óta tartózkodik Berlinbe. A tudósítás szerint letartóztatására az adott okot, hogy Sassmann egy bécsi barátjának levelet írt, amelyben hítképtestette le a németországi állapotoknak. A levelet a berlini titkos rendőrség elfogta és Sassmann börtönbe vetették.

RADIOMUSOR

KEDD

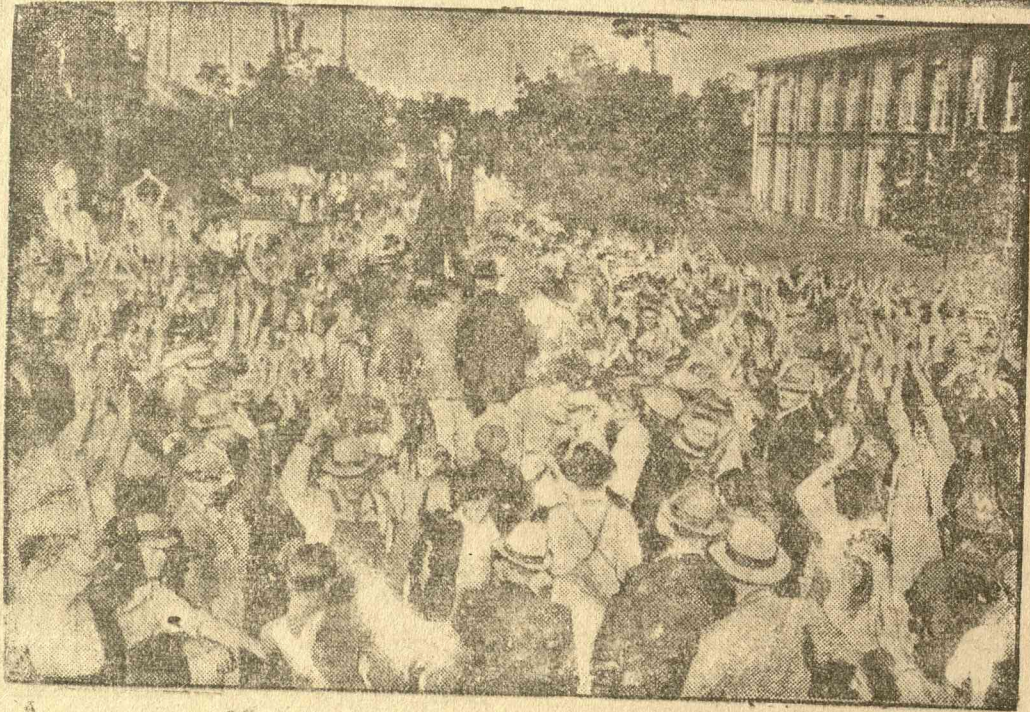
BUCURESTI, 12. Vizálás. Lemezek. 12.45 Eladások hírei, 13.15 Időezés, 13.40 Könnyű lemezek, 17. Zenekar, 18. Időjárás, időjelzés, 19. Rádióegyetem, 19.15 Lemezek, 19.45 Felolvasás, 20. Rádiószimfonikus zenekar, 21. Felolvasás, 22. Beszélőújság.

BUDAPEST, 6.45 Torna. Utána hang- lemezek, 9.45 Hírek, 10. „Mi okozza a hajhullást”, 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 12. Déli harangszó az Egyetemi templomból, 12.05 Klein Pál zongorázik, Crăber Sári énekel, zongorakísérettel Közben kb. 12.30 Hírek, 13.20 Pontos időjelzés, időjárás, 15.30 Országos Postaszeneke, 14.40 Hírek, élelmi szerárak, piaci árak, árfolyamhírek, 16. Asszonyok tanácsadója, 16.45 Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek, 17. Budapesti Koncert Szalonzenekar, 18. Szegedi István és Varságh János költeményeiből olvasnak fel, 18.45 Országos Tivadar hszgedül, 19.30 A magyar mezőgazdaság, Dr. Lőrinc Károly előadása, 20. Közvetítés a City Filmszínházból, 20.40 Kis Színpad előadása, 21.30 Hírek, időjárás jelentés, 21.50 A honvédegyeszed zenekara, 23. Sára Elemér és cigányzenekara.

SZERDA

Bucuresti 12. Vizálás. Gramafonlemez- zek, 12.45 Eladások hírei, Tőzsde, Könnyű gramafonlemez, 13.15 Időjelzés, időjárás- jelentés, beszélőújság, 13.40 Könnyű gramafonlemez, 17. Rádiózenekar, 18. Időjelzés, időjárás, beszélőújság, 18.20 Rádiózenekar, 19.15 Lemezek, 20. Rogerski és Silvestri két- zongorás estje, 20.30. Felolvasás, 20.45 Shil- on Róbert énekel, 21.45 Papazoglu cselló- művész játéka, 21.55 Beszélőújság, 22.15 Vendéglői zene.

Budapest, 6.45 Torna. Utána: Hangle- mezek, 9.45 Hírek, 10. Felolvasás, Közben: Hanglemezek, 10.40 Felolvasás, 11.10 Nem- zetközi vízjelzőszolgálat, 12. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05 Losonczi Schweitzer Oszkár szalon- zenekara, 12.30 Hírek, 13.20 Pontos időjelzés időjárás- és vizálási jelentés, 13.30 Ilosvay-írő, 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, ár- folyamhírek, 16. A rádió diáktelőrája, 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 17. A husvéti bárány, Bodrogyó Zoltán elbe- szélése, 17.35 Allástalan Zenészek Szimfoni- kus Zenekara, 18.50 Olasz nyelvoktatás, 19.25 Diósy Edit énekel, 20. A magyar ipar Dr. Chorin Ferenc előadása, 20.35 Veres Lajos és cigányzenekara, Kalmár Vá énekel, 21.45 Hírek, időjárásjelentés, 22.05 Wald- bauer-Kerpely vonósnégyese, 23.15 Ilinczy László jazzzenekara, Szántó Gyula énekszá- maival.

Az amerikai textil munkások sztrájkja

Egy agitátor buzdítja a munkásokat a sztrájkban való kitartásra. Véres összeütközések áradnak, amelyek számos áldozatot követeltek. A hatalmas sztrájkban több százezer ember vesz részt.

Megnyitottuk új posztónagyáruházunkat
Mária királyné tér 1. (Kishid mellett), hol eddigi elismerten szolid árainknál is
lényegesen olcsóbban árusítunk
A legbőségesebb választékban hoztuk az őszi és téli divat összes újdonságait
Havas és Grünfeld

Véres vasárnap Spanyolországban

Letartóztattak egy tábornokot, aki titkos fegyverraktárt tartott lakásában

Madrid, szept. 17. | Spanyolország vasárnapja igen izgatott hangulatban telt el. Granadában már a kora reggeli órákban katonaság szállta meg a középületeket, mert monarchista puccs kilövéseiről tartottak. Az ország több városában viszont véres összecsapásokra került a sor a szindikálisták és a karhatalom között. Az összecsapásoknak az eddig befutott jelentések szerint öt halottja és számos sebesültje van. A kormánycsapatok csak nehezen tud-

tak győzedelmeskedni a minduntalan fel-fel-törő uccai harcokban, amelyeknek hétfőre folytatását várják.

A rendőrség letartóztatta Etchevarietta asturiai tábornokot, aki szocialista körökkel élénk összeköttetést tartott fenn. A tábornok lakásán házkutatást tartottak, amelynek nyomán titkos fegyverraktárra bukkantak. Számos fegyver és több, mint 100 ezer lőtényt elko-

Többől leszakította egy munkás karját a cséplőgép

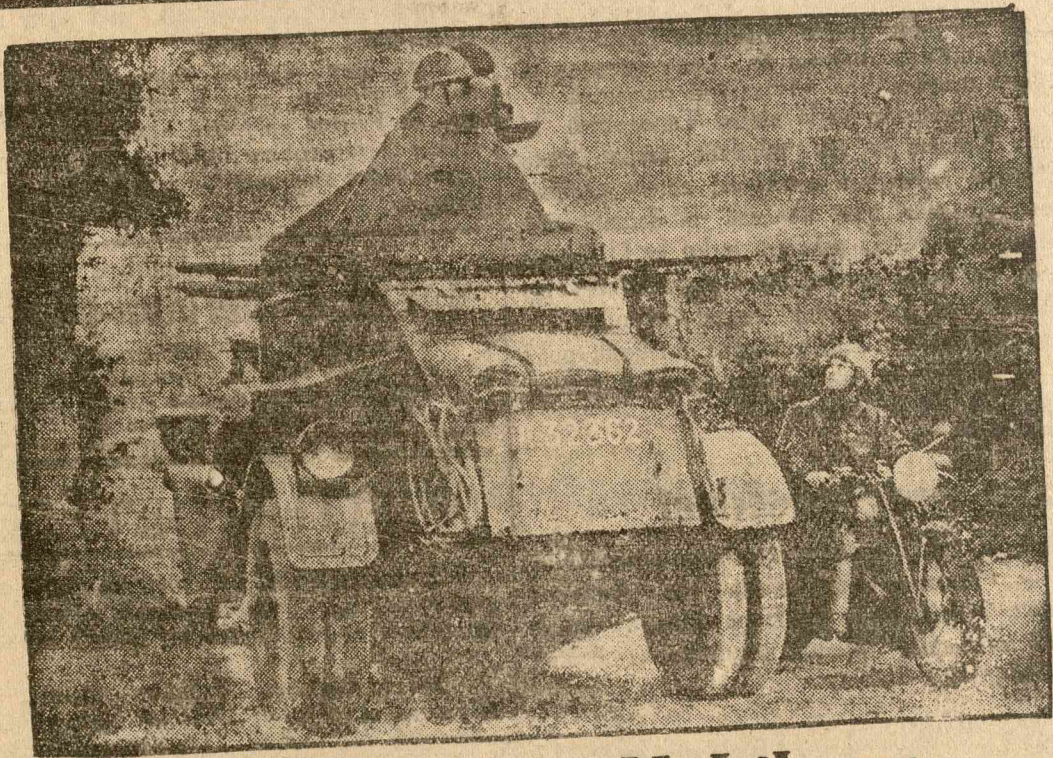
Lugoj, szept. 17. | Tegnap dében tragikus baleset színhelye volt a marginai határ. Pápai István 30 éves fageti illetőségű mezőgazdasági munkásnak jobb karját többől leszakította a cséplőgép. Haldokolva szállították be a lugoji kórházba.

Autóbalesetek napja Bucurestiben

Bucuresti, szept. 17. | Tegnap este két automobil összeütközött a Bulevardul Elisabetán, a Corso mozgószínház előtt. A 3113 számú autó a karambol ereje folytán a járdára szaladt, ahol feldöntötte a mozi előtt elhelyezett padot is. Mindkét kocsit erősen megsértette. Az egyik autóban ülő kapitány homlokán szenvedett kisebb sérüléseket. Mindkét autó sofőrjét a rendőrségre vitték, ahol kihallgatásuk után szabadlábra helyezték.

őket, de az eljárás tovább folyik ellenük.

Tegnap reggel egy másik súlyos autóbaleset is történt a Căminul de Moșilor és Strada Olariu ucca sarkán. Gorovei Constantin nyugalmazott ezredes át akart kelni az utcasínen, amikor a 15.806 számú autó elűtte. Az idős ember súlyos sérüléseket szenvedett fején és karjain, ruhája teljesen széjjelszakadt. Goroveit a Colentina kórházba szállították, míg a gázoló autó sofőrjét letartóztatták.

A franciák legújabb háborús szörnyetege

Hatalmas páncélautókkal dolgoztak a franciák az ideai hadgyakorlatokon. A páncélautók gépjárművel és gépfegyverekkel vannak megépítve.

Felakasztotta magát, mert kirabolták

Timișoara, szept. 17.

Veseli Pál onorí lakos, aki valamikor igen gazdag ember volt, de téves spekuláció következtében elszegényedett, a délnai vásárra indult, hogy egy tehenet és két disznót eladjon, miután sürgősen szüksége volt pénzre. Az eladás sikerült és Veseli hitezer lejjel a zsebében indult hazafelé. Utközben találkozott egy földmivel, aki azt állította, hogy Dentáróval és akivel együtt betért egy korcsmába. Veseli azután egyedül folytatta útját. Egyszer szokásból megtapogatta zsebet és rémüléssel vette észre, hogy a hitezer lej hiányzik. Veseli visszasietett Dentára és feljelentést tett a csendőrségen, majd hazament és házában öljában felakasztotta magát. Két fia másnap reggel akadt rá a holttestre. A dentai csendőrség folytatja a nyomozást a tolvaj ellen.

Sport

Medias (medgyesi) eredmények

Medias—(Medgyes), szept. 17. Vasárnap kerületi bajnoki mérkőzéseket játszottak Mediason (Medgyesen). A sibi-soareai Unirea a MMTE-vel játszott, amelyet 7:0 (1:0) arányban győzött le. mérkőzés a medias (medgyesi csapat) szokása ellenére csendesen, durvaságok nélkül folyt le, amiben nagy része volt Kurea kitűnő, erőlyes és igazságos biráskodásának. Az M. 11 a medias Spártával játszott, amely fölött 4:1 arányú győzelmet aratott. A félidő 0:0 volt. Az M. 11-ből Latzkovits és László igen jók voltak, de különösen ki kell emelnünk Fuchs Mórt, aki lelke volt csapatának és a négy gól körül hármat neki lehet köszönni.

Victoria (Marghita)-Egyetértés (Oradea) 4:2

Marghita szept. 17. Az oradeai kerületi bajnokság egyetlen meccse zajlott le vasárnap Marghitán az ottani Victoria és az oradeai Egyetértés között. A Victoria szép játék után 4:2 arányban győzött az oradeai csapat fölött. A félidőben 2:0-ra vezetett a marghitai csapat, amelynek fejlődése szinte bámulatos és ha így halad, könnyen bekerülhet az első osztály bajnokságba is. Jó bíró volt Sine.

Elmaradtak kerületi bajnoki mérkőzések Oradeán

Oradea, szept. 17. Vasárnap délelőtt a kitűzött időben megjelentek a bajnoki meccseket játszó csapatok a Rhédey-kerti Mihai Vaida pályán, azonban a meccseket nem tudták lejátszani, mert a divízió a repülőnapra való tekintettel nem engedélyezte a meccseket.

Crisana-Nac törpe 3:0 (0:0)

Oradea, szept. 17. A Nac törpe csapata, mely egész esztendőben szépen szerepelt, a döntő meccsen alaposan levezsgázott. A Crisana törpék valószínűleg leléptek a magukkal tehetetlen zöld-fehéreket. Ezzel a győzelemmel a Crisana lett az oradeai District törpe bajnoka.

Nac-Ctr. itj. bajnoki 1:0 (5:0)

Oradea, szept. 17. A Nac-ifik tartalmas tempóban lépik le ellenfeleiket. Ezúttal 12:0-ra győztek. Emelése méltó, hogy a Nac fiatal gárdája legutóbbi 4 meccsen 47 gólt adott és csak egyet kapott.

Tízezer ember az oradeai repülőmeetingen

Oradea, szept. 17. Vasárnap zajlott le Oradeán a nagy repülő-meeting. Hét katonai és egy utas-zárlító repülő érkezett Oradeára. Ragyogó szép idő kedvezett a repülőmutatványoknak, amiket közel 10 ezer ember nézett végig. Különösen a három piros Fahrman-gépma-

dár mutatványai arattak frenetikus sikert, de a város körrepülésére is nagyon sok jelentkező akadt.

A repülő-nap anyagi sikere olyan szép volt, hogy márcsak igen kevés összeg hiányzik a „Bihor repülő” megvásárlásához.

Megnyílt a gyümölcskiállítás a Rhédey-kertben

Vasárnap délelőtt a Rhédey kert kiállítási pavilonjában nyílt meg az oradeai gyümölcs-hét gyümölcs- és borkiállítása. Tudvalevőleg az egész országban gyümölcsvet rendeznek. A megnyitó beszédet Bancila P. Ioan pre-

fektus mondotta, majd Georgescu agrártanácsos beszélt a gyümölcstermelés jelentőségéről. A megjelentek ezután megtekintették a kiállítást. A balci uradalom gyümölcsei és a helybeli püspökség bori keltettek kellemes felűnést.

A betétesek vasárnapi gyűlése

Oradea, szept. 17. Az oradeai bankbetétesek egyesülete vasárnap gyűlést tartott a városháza nagytermében. A népes gyűlésen több felszólalás

hangzott el. A szónokok igen éles támadásokat intéztek a bankok ellen, amelyek kedvezőtlen feltételeket ajánlanak fel betéteseiknek. A gyűlés izgatott hangulatban ért véget.

Vakmerő betörés a Regina Maria-téren

Oradea, szept. 17. Vakmerő betörés történt szombaton éjjel Kalmár Emil, a Nac és Nse otthon bérletjének Regina Maria téri lakásában. Kalmár, aki a nyári szezonban Szovátiúrdön is bérlet volt, szombaton érkezett haza és — óvatosságból vagy valamely különös előérzet folytán — az egész szezon alatti bevételét magánál tartotta. A betörők, akik valószínűleg ér-

tesülve voltak arról, hogy Kalmár nagyobb összegű pénzt hozott haza, de azt nem tudták, hogy a pénz nincs a lakásban, álkulccsal behatoltak és az egész lakást felforgatták, hogy végül hat ruhával és három pár cipővel megelégedve, kénytelen-kelletlen távozzanak. Kalmár a betörésről jelentést tett a rendőrségen, amely bevezette a nyomozást.

SPORT

Nac-Universitatea 1:0 (0:0)

Oradea, szept. 17. Erthető érdeklődés előzte meg a Nac-Universitatea mérkőzést, amely azonban a sportkedvelő közönség körében meglehetősen csalódást okozott. Az Universitatea a szoktnál jóval jobb játékot mutatott, de az oradeai zöld-fehérek játéka bizony igen sok kívánni valót hagyott hátra. A csapat állandó fölénye ellenére valósággal ellazsálta a játékot és egyik gólhelyzetet a másik után rontva, csoda az is, hogy egyáltalán eredményt tudott elérni. A mérkőzés első félidője eredmény nélkül telik el. A mezőny legjobb embere az Universitatea Sepsije, aki ha kell támad, ha kell a védelembe vonul.

A 28 percben Baciu összefut Czinczérrel, aminek következtében az Universitatea játékosai megsérültek és kiviszik a pályáról.

A második félidő elején Tunea bíró kiállítja Krauszt és így mindkét csapat tíz-tíz játékosal folytatja a mérkőzést, amely azonban most sem más, mint unalmas labdacsapkodás. Végül is a NAC rohamra indul az U kapuja felé, de kevés eredménnyel. Egymás után rugják a kornereket a cluji csapat kapujára. A negyedik kornert azután Bartha értékesíti góllá és így megmenti csapata számára a két pontot. Tunea dr. jól bíraskodott.

A Nemzeti Bajnokság meglepetései

Bucuresti szept. 17. CFR - Venus 3:2 Gollövök Atia 2

Barbu 1. Ezt a meccset szombaton játszották le. A fővárosban a Juventus az Amte-val játszott. Nehéz nívós küzdelem után a bucu-restii csapatnak sikerült legyőznie az Amte-t 5:1 arányban.

Timisoara szept. 17

Kinizsi - Ripensia 6:5 A Kinizsi már 6 góllal vezetett, a Ripensia rákapcsolt és 5 gólt visszaadott, de a két pontot már nem tudta megmenteni.

Bágyadt, leverte, dolgozni képtelen egyéneknek reg e éhgyomorra gy pohár ten mészetes „Ferenc József” keserűvíz a bélmozgást csakhamar megélénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli.

Arad szept. 17.

Gloria Cfr - Crisana 4:2 (2:2). Ugy lát-szik nem ment jól a helyi csapatoknak. Amig idehaza a Nac majdnem leégett, addig a Crisana kénytelen volt leadni a két pontot a Gloriának. A vereség oka elbizakodottság.

Tac-Románia 1:1

Siblu, szept. 17.

Remélhetőleg ez volt a legutolsó Tac-Románia meccs. A Románia végérvényesen bebiztosította magának a helyét a Divizia-Naționalában.

Magyar bajnoki eredmények

Budapest, szept. 17

Az elsőosztályú bajnoki liga vasárnapi fordulóján a következő mérkőzéseket játszották le:

Ferencváros-Kispest 3:1 (2:0) góllövők: Sárosi, Székely, Toldi, illetve Ujvári.

Budai 11 - Attila 5:1 (3:0). Góllövők: Schusztar, Röck, Héjjas, Pozsonyi (2) illetve Egry.

Ujpest - Somogy 10:0 (6:0) Az Ujpest valósággal lehengerelte hősiiesen küzdő ellenfelet. Góllövők: Avar (2), Kocsis, Tamási (3), Jávör (3), Szalai (1).

Szegeden a Hungária játszott a Szeged FC csapatával, amelyet 2:0 vert. A Hungária mindkét gólját Cseh II lőtte, mindkét esetben offsidegyanus helyzeből. A közönség élesen tüntetett a bíró ellen és az izgalmas atmoszférában a tribünön levő drukkerek alaposan összeverekedtek, úgy hogy a rendőrség állította helyre a rendet.

Soroksáron a tehetséges Soroksár mérkőzött a III Kerületi FC-vel, amely fölött 3:1 (1:1) arány győzelmet aratott. A Soroksár góljait Kelemen, Vigh és Szeder, a budai csapat vigaszgólját pedig Dinnyés lőtte.

Kikapott a Bocskai Rómában

Róma, szept. 17.

A debreceni Bocskay vasárnap délután játszott Rómában a Lazio csapata ellen, amelyből igen súlyos — 8:1 (4:1) arányú vereséget szenvedett. Az olasz csapatban hat új dél-amerikai játékos szerepelt, akik igen kemény legényeknek bizonyultak.

Az olasz csapat nagyarányú győzelméhez hozzájárult, hogy a játék folyamán Markos és Hevesi súlyosan megsérültek és helyüket tartalékokkal töltötték be. Markos vállperctörést szenvedett, ami 15 napon belül gyógyul.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legelőkeltebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképpreusis Friedmann Armin, Oradea, Promenad Eminescu 16.

APROHIRETSEK

Bucurestiből jött férfi és női szabó szabásait vagy munkavezetői állást keres konfekció munkát is vállal. Cim a kiadóban, 1581

Háztartásban, főzésben perfect, jobb nő keresek október 1-re jó bizonyítvánnyal háztartás vezetésére. Cim a kiadóban, 1563 Ujszorgosításra fiúk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény,
az Erdélyi Magyarság
ajándéktombolájához.
1934 szept. 10—30.

Aki 20 szelvényt összegyűjt, részt vesz a tombolában.